YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
20 päivänä helmikuuta 1997 *

Yhdistetyissä asioissa C-88/95, C-102/95 ja C-103/95,

jotka Juzgado de lo Social de Santiago de Compostela (Espanja) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa

Bernardina Martínez Losada,

Manuel Fernández Balado ja

José Paredes

vastaan

Instituto Nacional de Empleo (INEM) ja

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)

ennakkoratkaisun sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83 (EYVL L 230, s. 6), sellaisena kuin se on muutettuna 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1248/92 (EYVL L 136, s. 7), 4, 48 ja 67 artiklan sekä EY:n perustamissopimuksen 48 ja 51 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida sekä tuomarit C. Gulmann, D. A. O. Edward (esittelevä tuomari), J.-P. Puissochet ja M. Wathelet,

julkisasiamies: C. O. Lenz,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Martínez Losada ym., edustajinaan asianajajat A. Vázquez Conde, R. Méndez Robleda ja B. Mayor Martínez, Orense,

— Espanjan hallitus, asiamiehenään yhteisön oikeutta ja toimielimiä koskevan kansallisen koordinoinnin pääjohtaja A. J. Navarro González, avustajanaan valtionasiamies M. Bravo-Ferrer Delgado,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet M. Patakia ja I. Martínez del Peral,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Martínez Losadan ym., edustajanaan asianajaja A. Vázquez Conde, Espanjan hallituksen, asiamiehenään valtionasiamies L. Pérez de Ayala Becerril, ja komission, asiamiehinään M. Patakia ja I. Martínez del Peral, esittämät suulliset huomautukset 11.7.1996 pidetyssä istunnossa,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.9.1996 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Juzgado de lo Social de Santiago de Compostela on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 9.3.1995 (asia C-88/95) ja 13.3.1995 (asiat C-102/95 ja C-103/95) tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet yhteisöjen tuomioistuimeen 23.3.1995 (asia C-88/95) ja 31.3.1995 (asiat C-102/95 ja C-103/95), EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla useita ennakkoratkaisukysymyksiä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83 (EYVL L 230, s. 6), sellaisena kuin se on muutettuna 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1248/92 (EYVL L 136, s. 7; jäljempänä asetus N:o 1408/71), 4, 48 ja 67 artiklan sekä EY:n perustamissopimuksen 48 ja 51 artiklan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty riita-asioissa, joissa asianosaisina ovat toisaalta Martínez Losada (asia C-88/95), Fernández Balado (asia C-102/95) ja Paredes (asia C-103/95) sekä toisaalta Instituto Nacional de Empleo (jäljempänä INEM) ja Instituto Nacional de la Seguridad Social; riita-asiat koskevat Espanjan lainsäädännön mukaisen työttömyyskorvauksen maksamista yli 52-vuotiaille henkilöille.

3 *Ley General de la Securidad Social*in (sosiaaliturvaa koskeva yleislaki), sellaisena kuin se on kodifioituna 20.6.1994 annetulla *Real Decreto Legislativo*lla nro 1/94, 215 §:n 3 momentin mukaan tämä korvaus maksetaan työttömälle, joka on maksanut työttömyysvakuutusmaksuja kuuden vuoden ajan ja joka täyttää kaikki sosiaaliturvajärjestelmään kuuluvan maksuihin perustuvan vanhuuseläkkeen edellytykset lukuun ottamatta ikäedellytystä.

4 *Ley General de la Securidad Social*in 161 §:n mukaan tällaisen eläkkeen myöntämisen edellytyksenä on, että vakuutusmaksuja on maksettu vähintään 15 vuotta, joista vähintään kaksi vuotta sijoittuu etuuteen oikeuttavan tapahtuman sattumista välittömästi edeltävän kahdeksan vuoden ajanjaksoon.

5 Näissä yhdistetyissä asioissa asiakirjoista ilmenee, että kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan oikeudenkäynnin kantajat ovat olleet palkkatyössä useissa jäsenvaltioissa, joissa he ovat hankkineet oikeuden vanhuuseläkkeeseen.

6 He eivät sitä vastoin ole koskaan työskennelleet Espanjassa eivätkä näin ollen voi osoittaa yhtään ajanjaksoa, jolta heidän osaltaan olisi maksettu palkkatyön perusteella vakuutusmaksuja Espanjan sosiaaliturvajärjestelmään. Tästä huolimatta kaikille kolmelle on tämän valtion lain mukaisesti maksettu työttömyyskorvausta kuuden kuukauden ajan. Martínez Losadan osalta tällä korvauksella pyrittiin elatusvelvollisuuden hyvittämiseen, kun taas Fernández Baladon ja Paredesin osalta korvaus myönnettiin kotiin palaaville siirtotyöläisille.

7 Kyseisen kuuden kuukauden aikana, jolloin kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien riita-asioiden kantajat saivat työttömyyskorvausta, Espanjan lain mukaan järjestelmää hallinnoiva toimivaltainen laitos maksoi kantajien puolesta vakuutusmaksut sairausvakuutus- ja perheavustusjärjestelmiin.

8 Kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien riita-asioiden kantajat vaativat 30.7.1993, 10.9.1993 ja 26.11.1993 päivätyissä kirjeissään INEMiä myöntämään heille yli 52-vuotiaille henkilöille tarkoitetun työttömyyskorvauksen. Nämä vaatimukset hylättiin sillä perusteella, että kuten Instituto Nacional de la Seguridad Socialin tätä varten laaditusta selvityksestä ilmenee, kantajien osalta ei ollut maksettu vakuutusmaksuja vaadittua vähimmäisajanjaksoa, jotta heillä olisi oikeus Espanjan sosiaaliturvajärjestelmässä säädettyyn vanhuuseläkkeeseen.

9 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen kansallisen tuomioistuimen mukaan sille esitetyistä asiakirjoista ilmenee, että INEM asettaa kyseisen työttömyyskorvauksen myöntämisen edellytykseksi sen, että sitä hakevalla työntekijällä on vaaditun iän täytettyään oltava oikeus Espanjan sosiaaliturvajärjestelmästä maksettavaan vanhuuseläkkeeseen, ja että kyseinen korvaus evätään, kun tuleva oikeus eläkkeeseen tai eläkeoikeus on hankittu jossain toisessa jäsenvaltiossa.

10 Tämän jälkeen kantajat valittivat Juzgado de lo Social de Santiago de Compostelaan, joka pohti, soveltuuko asetuksen N:o 1408/71 48 artiklan 1 kohta siinä vireillä oleviin riita-asioihin ja kuinka tämän saman asetuksen 67 artiklaa on tulkittava.

11 Asetuksen 48 artiklan 1 kohdan perusteella jäsenvaltion toimivaltaisella laitoksella ei ole velvollisuutta myöntää oikeutta vanhuuseläkkeeseen, jos kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan täyttyneiden vakuutuskausien kokonaispituus ei ole yhtä vuotta tai jos mitään vakuutusmaksuja ei ole maksettu.

12 Asetuksen 67 artiklan 1 kohdassa, joka koskee työttömyysetuuksia, säädetään seuraavaa:

"1. Sellaisen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään etuuksia koskevan oikeuden saamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi vakuutuskausien täyttymistä, on otettava huomioon tarpeellisessa määrin vakuutus- tai työskentelykaudet, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, niin kuin ne olisivat sen soveltaman lainsäädännön mukaan täyttyneitä vakuutuskausia edellyttäen kuitenkin, että työskentelykaudet olisi laskettu vakuutuskausiksi, jos ne olisivat täyttyneet tämän lainsäädännön mukaan.

— —

3. — — 1 ja 2 kohdan säännösten soveltaminen edellyttää, että sen osalta, jonka etua asia koskee, olisi viimeksi täyttynyt:

— 1 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa vakuutuskaudet ja

— —

sen lainsäädännön mukaisesti, jonka mukaan etuuksia haetaan.

— —".

13 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt kansallinen tuomioistuin on epävarma sen suhteen, kuinka asetusta N:o 1408/71 on sovellettava. Se toteaa, että 28.2.1994 antamassaan tuomiossa Tribunal Supremo on todennut, että "henkilö, jota ei ole vakuutettu espanjalaisessa sosiaaliturvajärjestelmässä ja joka ei maksa vakuutusmaksuja siihen ja joka siis ei kuulu järjestelmän soveltamisalaan, ei voi saada kyseisen järjestelmän mukaisia etuuksia". Tämän tuomioistuimen mukaan asetuksen N:o 1408/71 48 artiklassa todetaan, että on välttämätöntä, että henkilö, joka vaatii oikeutta johonkin tiettyyn etuuteen, on kuulunut valtion sosiaaliturvajärjestelmään tietyn vähimmäisajan, jonka perusteella etuus myönnetään.

14 Näissä olosuhteissa kansallinen tuomioistuin on lykännyt asian ratkaisua ja esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1) "Onko 2.8.1984 annetun lain nro 31/84, sellaisena kuin se oli muutettuna 31.3.1989 annetulla kuninkaan asetuksella nro 3/89, jolla vahvistetaan *Ley General de la Seguridad Social*in (sosiaaliturvaa koskeva yleislaki) kodifioitu teksti, 13 §:n 2 momentissa (nykyään 20.6.1994 annetun kuninkaan asetuksen nro 1/94 215 §:n 3 momentti) säädetty, yli 52-vuotiaille henkilöille tarkoitettu työttömyyskorvaus asetuksen (ETY) N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu työttömyysetuus?" (C-102/95 ja C-103/95)

2) "Onko asetuksen (ETY) N:o 1408/71 67 artiklan 1 kohtaa, sellaisena kuin se on nykyisin voimassa, tulkittava siten, että toimivaltaisen laitoksen on otettava huomioon toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan täyttyneet vakuutus- tai työskentelykaudet myöntäessään yli 52-vuotiaille työttömille tarkoitettua työttömyyskorvausta, josta säädetään *Ley General de la Seguridad Social*in kodifioidun tekstin hyväksymisestä 20.6.1994 annetun kuninkaan asetuksen 215 §:n 3 momentissa, siltä osin kuin näiden kausien aikana maksettujen maksujen perusteella henkilöllä on ikäedellytysten täyttyessä oikeus vanhuuseläkkeeseen toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa toimivaltainen laitos sijaitsee?" (C-88/95, C-102/95 ja C-103/95)

3) "Voidaanko nämä kaudet ottaa huomioon siitä huolimatta, että työntekijä ei ole maksanut vakuutusmaksuja Espanjassa tai kun työntekijä on maksanut niitä alle vuoden ajan, edellyttäen, että hänellä on oikeus vanhuuseläkkeeseen jossakin toisessa jäsenvaltiossa?" (C-88/95, C-102/95 ja C-103/95)

4) "Onko EY:n perustamissopimuksen 48 artiklan 2 kohdan ja 51 artiklan mukaista vaatia siirtotyöläisiltä, että saadakseen yli 52-vuotiaille työntekijöille tarkoitetun työttömyyskorvauksen heidän on osoitettava, että vaaditun iän täytettyään heillä on oikeus saada Espanjan sosiaaliturvajärjestelmästä maksettavaa vanhuuseläkettä, kun taas siirtotyöläisillä, jotka osoittavat, että heillä on tällainen oikeus jossain toisessa jäsenvaltiossa, ei ole oikeutta kyseiseen korvaukseen?" (C-88/95, C-102/95 ja C-103/95)

15 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 9.6.1995 antamalla määräyksellä asiat C-88/95, C-102/95 ja C-103/95 yhdistettiin kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomiota varten.

16 On syytä vastata ensiksi ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen, sitten kolmanteen ja toiseen kysymykseen sekä lopuksi neljänteen ennakkoratkaisukysymykseen.

Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

17 Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, onko Espanjan *Ley General de la Securidad Social*issa yli 52-vuotiaille työttömille tarkoitetun korvauksen kaltainen korvaus asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettu työttömyysetuus.

18 Kyseisen säännöksen mukaan asetusta N:o 1408/71 sovelletaan kaikkeen lainsäädäntöön, joka koskee sosiaaliturvan aloista muun muassa työttömyysetuuksia. Asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa säädetään, että asetusta sovelletaan yleisiin ja erityisiin sosiaaliturvajärjestelmiin riippumatta siitä, ovatko ne maksuihin perustuvia vai maksuihin perustumattomia.

19 Asetuksen 5 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on täsmennettävä 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu lainsäädäntö ja järjestelmät julistuksilla, jotka annetaan tiedoksi ja julkaistaan 97 artiklan mukaisesti.

20 Esitettyyn kysymykseen vastaamiseksi on todettava, kuten yhteisöjen tuomioistuin totesi yhdistetyissä asioissa C-422/93, C-423/93 ja C-424/93, Zabala Erasun ym., 15.6.1995 antamassaan tuomiossa (Kok. 1995, s. I-1567), että Espanjan hallitus on muuttanut asetuksen N:o 1408/71 5 artiklan mukaisesti tekemäänsä julistusta siten, että siihen nimenomaisesti sisällytettiin kyseinen korvaus. Se on siis nimenomaisesti todennut, että kyseinen korvaus on asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu työttömyysetuus.

21 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että vaikka se seikka, ettei kansallista lakia tai asetusta ole mainittu asetuksen N:o 1408/71 5 artiklassa tarkoitetuissa julistuksissa, ei sellaisenaan voi osoittaa, ettei tämä laki tai asetus kuulu asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalaan, sen seikan, että jäsenvaltio on maininnut tietyn lain julistuksessaan, on sitä vastoin katsottava osoittavan, että tämän lain perusteella myönnettävät etuudet ovat asetuksessa N:o 1408/71 tarkoitettuja sosiaaliturvaetuuksia (ks. erityisesti asia 35/77, Beerens, tuomio 29.11.1977, Kok. 1977, s. 2249).

22 Tämän vuoksi ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että Espanjan *Ley General de la Seguridad Social*issa yli 52-vuotiaille työttömille tarkoitetun korvauksen kaltainen korvaus on asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu työttömyysetuus.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys

23 Kolmannella kysymyksellään kansallinen tuomioistuin haluaa itse asiassa kysyä, onko asetuksen N:o 1408/71 48 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaan täyttyneet vakuutus- tai työskentelykaudet, joiden perusteella tässä valtiossa saadaan oikeus vanhuuseläkkeeseen, voidaan ottaa huomioon toisessa jäsenvaltiossa työttömyyskorvauksen myöntämiseksi, vaikka asianomaiset eivät ole tässä viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa maksaneet mitään vakuutusmaksuja tai he ovat maksaneet niitä alle vuoden ajan.

24 Tältä osin on huomautettava, että asetuksen N:o 1408/71 48 artiklan 1 kohta kuuluu asetuksen III osaston 3 lukuun, jonka otsikkona on "Vanhuus ja kuolema (eläkkeet)".

25 Asiassa 269/87, Ventura, 14.12.1988 antamassaan tuomiossa (Kok. 1988, s. 6411) yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että koska III osaston 8 luvun, jonka otsikkona on "Etuudet eläkeläisten huolettaville lapsille ja orvoille", missään säännöksessä ei viitata asetuksen N:o 1408/71 48 artiklaan, tätä viimeksi mainittua artiklaa ei voida soveltaa orvon eläkkeisiin.

26 Sama johtopäätös koskee III osaston 6 luvussa, jonka otsikkona on "Työttömyysetuudet", tarkoitettuja työttömyysetuuksia; myöskään tässä luvussa ei viitata 48 artiklaan.

27 Asetuksen 48 artiklaa ei siis sovelleta kansallisessa tuomioistuimessa kyseessä olevan kaltaisiin työttömyysetuuksiin, joten siitä seikasta, onko jäsenvaltion otettava huomioon ne vakuutus- tai työskentelykaudet, jotka ovat täyttyneet asianomaisten henkilöiden osalta toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, myöntääkseen oikeuden työttömyysetuuteen, säädetään ainoastaan asetuksen (ETY) N:o 1408/71 67 artiklassa, jota toinen ennakkoratkaisukysymys koskee.

28 Kolmanteen kysymykseen on siis vastattava, ettei asetuksen N:o 1408/71 48 artiklaa sovelleta työttömyysetuuksiin.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

29 Toisella kysymyksellään kansallinen tuomioistuin kysyy itse asiassa, onko asetuksen N:o 1408/71 67 artiklaa tulkittava siten, että henkilö, jonka osalta on täyttynyt vakuutuskausia ensimmäisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, voi vedota näihin kausiin saadakseen oikeuden työttömyysetuuksiin toisessa jäsenvaltiossa, silloin kun hän ei ole ollut palkkatyössä tässä viimeksi mainitussa valtiossa vaan kun työttömyysasioissa toimivaltainen laitos on maksanut hänen puolestaan vakuutusmaksuja sairausvakuutus- ja perheavustusjärjestelmiin.

30 Komissio katsoo, että kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian kaltaisessa asiassa asianomaisten on voitava vedota niihin kausiin, joina Espanjan toimivaltainen laitos on maksanut heille työttömyysetuuksia ja joina se on maksanut vakuutusmaksuja sairausvakuutus- ja perheavustusjärjestelmiin. Asiassa 388/87, Warmerdam-Steggerda, 12.5.1989 annetun tuomion (Kok. 1989 s. 1203) mukaan sillä seikalla, että asianomaiset ovat maksaneet jonkin toisen sosiaaliturvan alan vakuutusmaksuja, ei nimittäin olisi mitään merkitystä.

31 Espanjan hallitus sitä vastoin katsoo, että koska kantajat eivät koskaan ole kuuluneet Espanjan sosiaaliturvajärjestelmään ja koska he eivät koskaan ole itse maksaneet järjestelmään vakuutusmaksuja, he eivät täytä 67 artiklan 3 kohdassa asetettua edellytystä, jotta he voisivat vedota toisissa jäsenvaltioissa täyttyneisiin vakuutus- tai työskentelykausiin.

32 Espanjan hallituksen mukaan sen edellyttäminen, että pääasian kantajien on ollut vähintään kerran omissa nimissään maksettava vakuutusmaksu Espanjan sosiaaliturvajärjestelmään ja että viimeisen kauden, jolta vakuutusmaksut on maksettu, on oltava täyttynyt tässä jäsenvaltiossa, on asetuksen N:o 1408/71 67 artiklan ja perustamissopimuksen 48 artiklan 2 kohdan ja 51 artiklan mukaista. Ei siis voida hyväksyä sitä, että kuka tahansa 52 vuotta täyttänyt työntekijä, joka on saanut oikeuden eläkkeeseen jonkin toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, voisi muuttaa Espanjaan ja saada siellä työttömyyskorvausta ilman, että hän olisi koskaan maksanut vakuutusmaksuja Espanjan sosiaaliturvajärjestelmään.

33 Tältä osin on syytä korostaa, että perustamissopimuksen 51 artiklassa otetaan käyttöön periaate, jonka mukaan kaudet, jotka eri maiden lainsäädäntöjen mukaan otetaan huomioon oikeuden saamiseksi etuuteen, lasketaan yhteen, ja etuuksien maastaviennin periaate, mutta kyseisessä artiklassa ei kuitenkaan määritellä käsitettä vakuutuskaudet.

34 Asetuksen N:o 1408/71 1 artiklan r alakohdassa määritellään, että vakuutuskausilla tarkoitetaan "maksukausia tai työskentelykausia, sen mukaan kuin ne on määritelty tai tunnustettu vakuutuskausiksi siinä lainsäädännössä, jonka mukaan ne on täytetty tai niitä pidetään täytettyinä, ja kaikkia kausia, joita käsitellään sellaisina, jos niitä pidetään sanotun lainsäädännön mukaan vakuutuskausia vastaavina".

35 Edellä mainitussa asiassa Warmerdam-Steggerda annetun tuomion 10, 17 ja 19 kohdasta ilmenee, ettei asetuksessa N:o 1408/71 määritellä niitä edellytyksiä, joita työskentely- tai vakuutuskausilta vaaditaan. Nämä edellytykset määritellään yksinomaan sen valtion lainsäädännössä, jossa etuuksia haetaan.

36 Jäsenvaltiolla on näin ollen oikeus asettaa työttömyyskorvauksen myöntämisen edellytykseksi sen, että asianomaisten osalta on viimeksi täyttynyt "vakuutuskausiksi" tai "työskentelykausiksi" sen oman lainsäädännön mukaisesti luokiteltavia ajanjaksoja.

37 Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on siis määritellä, ovatko kaudet, joiden aikana Espanjan toimivaltainen laitos on maksanut vakuutusmaksuja sairausvakuutus- ja perheavustusjärjestelmiin pääasian kantajien puolesta, kansallisen lainsäädännön mukaisia vakuutuskausia.

38 Toiseen ennakkoratkaisukysymykseen on näin ollen vastattava, että kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida, täyttyykö asetuksen N:o 1408/71 67 artiklan 3 kohdassa säädetty edellytys, jonka mukaan henkilö, jonka osalta on täyttynyt vakuutuskausia toisessa jäsenvaltiossa, voi työttömyysetuuden kyseisessä valtiossa saadakseen vedota näihin kausiin vain, jos hänen osaltaan on viimeksi täyttynyt vakuutuskausia viimeksi mainitun valtion lainsäädännön mukaisesti, silloin kun asianomainen ei koskaan ole ollut palkkatyössä tässä valtiossa vaan kun työttömyysasioissa toimivaltainen laitos on maksanut vakuutusmaksuja sairausvakuutus- ja perheavustusjärjestelmiin hänen puolestaan.

Neljäs ennakkoratkaisukysymys

39 Neljäs kysymys esitetään vain siinä tapauksessa, että kansallinen tuomioistuin katsoisi, että kaudet, joiden aikana Espanjan toimivaltainen laitos on maksanut pääasian kantajien puolesta vakuutusmaksuja sairausvakuutus- ja perheavustusjärjestelmiin, ovat kansallisen lainsäädännön mukaisia vakuutuskausia.

40 On palautettava mieliin, että koska yli 52-vuotiaille henkilöille myönnettävä korvaus on luokiteltava "työttömyysetuudeksi" eikä "vanhuuseläke-etuudeksi", Espanjan lainsäädännössä tämän korvauksen myöntämiselle säädetyn edellytyksen on katsottava käsittävän sen, että asianomaisen on maksettava vakuutusmaksuja vanhuuseläkejärjestelmään 15 vuoden ajan, eikä sitä, että asianomaisella olisi oikeus vanhuuseläkkeeseen sellaisenaan.

41 Lisäksi on korostettava, että yhteisöjen tuomioistuimelle esittämissään kirjallisissa huomautuksissa Espanjan hallitus nimenomaisesti totesi, ettei tätä korvausta koskevan oikeuden saamisen edellytyksenä ole se, että asianomaisen osalta olisi maksettu vakuutusmaksuja vaaditun ajanjakson ajan Espanjan sosiaaliturvaan kuuluvaan vanhuuseläkejärjestelmään. Tämän hallituksen mukaan näet riittää, että asianomaiset ovat maksaneet vakuutusmaksuja 15 vuoden ajan jonkun toisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään tai että he ovat saman ajanjakson ajan maksaneet niitä osittain espanjalaiseen järjestelmään ja osittain jonkun toisen jäsenvaltion järjestelmään.

42 Näissä olosuhteissa neljännellä ennakkoratkaisukysymyksellä on katsottava kysyttävän sitä, onko se, että kansallisessa lainsäädännössä edellytetään yli 52-vuotiaille henkilöille tarkoitetun työttömyyskorvauksen myöntämiseksi, että asianomainen on maksanut vakuutusmaksuja 15 vuoden ajanjakson ajan yhden tai useamman jäsenvaltion vanhuuseläkejärjestelmään, perustamissopimuksen 48 ja 51 artiklan vastaista.

43 Tältä osin on niin, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltiot ovat edelleenkin toimivaltaisia määrittelemään ne edellytykset, jotka vaaditaan sosiaaliturvaetuuksien myöntämiseksi, vaikka ne määrittelisivätkin ne ankarimmiksi, kunhan säädetyt edellytykset eivät merkitse yhteisön muiden jäsenvaltioiden työntekijöiden ilmeistä tai peiteltyä syrjintää (asia C-12/93, Drake, tuomio 20.9.1994, Kok. 1994, s. I-4337, 27 kohta).

44 Neljänteen ennakkoratkaisukysymykseen on siis vastattava, että se, että kansallisessa lainsäädännössä edellytetään yli 52-vuotiaille henkilöille tarkoitetun työttömyyskorvauksen myöntämiseksi, että asianomainen on maksanut vakuutusmaksuja 15 vuoden ajanjakson ajan yhden tai useamman jäsenvaltion vanhuuseläkejärjestelmään, ei ole perustamissopimuksen 48 ja 51 artiklan eikä myöskään asetuksen (ETY) N:o 1408/71 vastaista.

Oikeudenkäyntikulut

45 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Espanjan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Juzgado de lo Social de Santiago de Compostelan 9.3.1995 ja 13.3.1995 tekemillään päätöksillä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Espanjan *Ley General de la Securidad Social*issa yli 52-vuotiaille työttömille tarkoitetun korvauksen kaltainen korvaus on sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83, sellaisena kuin se on muutettuna 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1248/92, 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu työttömyysetuus.

2) Edellä mainitun asetuksen 48 artiklaa ei sovelleta työttömyysetuuksiin.

3) **Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida, täyttyykö edellä mainitun asetuksen 67 artiklan 3 kohdassa säädetty edellytys, jonka mukaan henkilö, jonka osalta on täyttynyt vakuutuskausia toisessa jäsenvaltiossa, voi työttömyysetuuden kyseisessä jäsenvaltiossa saadakseen vedota näihin kausiin vain, jos hänen osaltaan on viimeksi täyttynyt vakuutuskausia mainitun valtion lainsäädännön mukaisesti, silloin kun asianomainen ei koskaan ole ollut palkkatyössä tässä valtiossa vaan kun työttömyysasioissa toimivaltainen laitos on maksanut vakuutusmaksuja sairausvakuutus- ja perheavustusjärjestelmiin hänen puolestaan.**

4) **Se, että kansallisessa lainsäädännössä edellytetään yli 52-vuotiaille henkilöille tarkoitetun työttömyyskorvauksen myöntämiseksi, että asianomainen on maksanut vakuutusmaksuja 15 vuoden ajan yhden tai useamman jäsenvaltion vanhuuseläkejärjestelmään, ei ole EY:n perustamissopimuksen 48 ja 51 artiklan eikä myöskään edellä mainitun asetuksen N:o 1408/71 vastaista.**

Moitinho de Almeida Gulmann Edward

Puissochet Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 20 päivänä helmikuuta 1997.

R. Grass

kirjaaja

J. C. Moitinho de Almeida

viidennen jaoston puheenjohtaja